

AKTIVNOSTI NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

OŠ Rače - VRTEC RAČE

Pestro in pisano v našem eko vrtcu

Koše in koške smo naredili,
da čist vrtec smo ohranili.
Za čistejši zrak poskrbimo
in v vrtec brez avtomobilov pridrvimo.
V ribnikih in potokih pa samo
labode in ribice nahranimo.
Nato še cvetlice posadimo
in za prijateljstvo med nami
poskrbimo.

Tako smo se vse šolsko leto 2003/2004 trudili, da smo si 5. junija 2004 Eko zastavo pridobili. Sedaj smo pravi Eko vrtec in v tej smeri bomo nadaljevali tudi letošnje šolsko leto 2004/2005.

In spet se je začelo novo šolsko leto tudi v našem vrtcu, ki mu pravimo SMEHEC. Začetki so pri nas običajni, kar pomeni veliko smeha, malo manj joka, dosti pa je igre in zabave.

Po uvajalnem mesecu septembru, ki je minil kot bi pihnil, je že sledil teden otroka. V tem tednu smo se pravljичno zabavali. Ogledali smo si lutkovni predstavi "Netopirji iščejo dom" in "Muca copatarica", ki so nam jo zaigrali otroci iz OŠ Rače. Zabaven je bil tudi dan, ko smo se likovno izražali z barvnimi kredami po asfaltu in sicer v smeri od vrtca proti šoli. Skupini "Sončkov" in "Snežink" se lahko pohvalita z imenitnimi vtisi iz srečanj s policaji v Framu ter z gasilci v gasilskem domu Rače.

Za zaključek tedna otroka pa je poskrbela Metka Pristovnik, knjižničarka iz OŠ Rače. Mmm, kako zanimivo nam je pripovedovala zgodbo o poljski miški...

Ker se je narava prevesila iz toplega poletja v prav tako toplo, vendar zelo deževno jesen, smo kostanjev piknik s starši, ki je bil planiran 15.10.2004, prestavili na 19.10.2004. Tedaj smo imeli srečo, saj je bil pravi jesenski dan in zato je bilo vzdušje staršev in otrok enkratno. Prinesli so polne košare kostanjev, jih tudi pridno pekli ter se zraven krepčali s čajem. To druženje otrok, staršev in vzgojiteljic nam bo ostalo v zelo lepem spominu.

Otroci in delavci vrtca Rače bi se ob tej priložnosti posebej zahvalili domačemu glasbenemu duetu YO-ZO, ki je priredil dobrodelni koncert v gasilskem domu Rače. Ves izkupiček koncerta je bil namreč namenjen nakupu igral v vrtcu.

YO-ZO je v goste pripeljal tudi Idola 2003, Petra Januša

Pa še to:

Imeli smo posebno srečanje. Obiskal nas je pujssek Papi. Kdo pa je pujssek Papi? To je maskota SKB banke. Papi ni prišel sam, ampak je s seboj pripeljal čarodeja. Skupaj sta nas popeljala v svet čaranja. Ob tem pa sta nas seznanila z varčevanjem na banki in pridobivanjem obresti. Ob slovesu pa nas je pujssek Papi obdaril s hranilniki, baloni in čokoladnimi bonboni.

Kaj pravite? Pestro in pisano, kot jesen, kajne?

*Andrea HERCEG,
vzgojiteljica*

Bodimo odločeni za srečo,
četudi nam naše sončno življenje zmoci dež,
če se nam zgodi kaj na videz nešjubega.
Takrat se spomnimo na mavrico, ki se pokaže,
kadar skupaj nastopita sonce in dež.
Le ozreti se je treba v nebo in jo poiskati.
Veliko srečo sestavlja veliko malih sreč.

**USEM KRAJANOM VOŠČJMO V NOVEM LETU
VELJKO SREČE, ZDRAVJA IN
MEDSEBOJNEGA RAZUMEVANJA.**

Učenci in učitelji OŠ Rače

OSNOVNA ŠOLA RAČE

Osnovna šola Rače: EKOšola - četrtič

Eko-programski svet Osnovne šole Rače, ki ga sestavljajo učitelji, učenci, predstavniki staršev ter predstavniki lokalne skupnosti, se je v mesecu oktobru sestal na svojem prvem sestanku v tem šolskem letu.

Svet se je sestal, da poda smernice delovanja in oblikuje program dela EKOŠOLE za šolsko leto 2004/2005, ki ga mora oddati republiški koordinaciji do 20. novembra. Poleg podrobnega programa je svet zapisal smernice delovanja v prihodnjem šolskem letu kot cilje projekta ter navedel močna področja delovanja.

Cilji projekta:

- razvijati odgovoren odnos do naših zanamcev in si prizadevati, da bodo imeli rodovi za nami isto kvaliteto življenja (zrak, voda, gozd, prst);
- oblikovati, vzpodbujati in razvijati pozitiven odnos do vseh živih bitij in narave;
- razvijati sposobnost ekološkega razmišljanja ter zaznavanja in razumevanja ekoloških problemov;
- vzpodbujati spoznanje, da je človek odvisen od narave in njen sestavni del;
- spodbujati kritično presojanje o škodljivosti in negativnem vplivu človeških posegov v naravno okolje;
- z vzgojo doma in v šoli vzpodbujati k lepim medsebojnim odnosom in spoštovanjustarejših in drugačnih.

Za močna področja delovanja naše EKOŠOLE je svet zapisal, da bodo to tudi v prihodnje VODA, ODPADKI, ENERGIJA IN PROMET.

Kadar se šola poteguje za ohranjanje naziva EKOŠOLA že četrtič, se nekaterim zdi, da to ni več tako težko, saj so zadeve že utečene in temelji postavljeni. Res je, da delo lažje teče naprej, če so temelji trdni in zdravi. In da pri nas je tako, gre zahvala v prvi vrsti vsem učiteljem in učencem naše šole ter vsem tistim, ki so kakorkoli povezani z nami kot EKOŠOLO.

Republiška koordinacija mednarodnega projekta EKOŠOLA KOT NAČIN ŽIVLJENJA sprejema programe dela slovenskih ekošol v mesecu novembru, njihovo realizacijo ocenjuje v mesecu aprilu, ko sledijo evalvacije programov in analize opravljenega dela. Tudi v ekošoli je potrebno polagati račune. Za ohranitev EKO naziva in EKO zastave se je potrebno dokazati z opravljenimi akcijami in dejavnostmi, ki morajo biti nadgradnja vseh dosedanjih in morajo biti usmerjena v doseganje zastavljenih ciljev.

V šolskem letu 2004/2005 pričakujemo za ohranitev naziva EKOŠOLA podporo in sodelovanje od vseh, s katerimi smo vsa ta leta sodelovali in uspešno vodili akcije. Še bolj pomembno od tega pa je razvijati pri otrocih in odraslih zaznavanje in razumevanje ekoloških problemov oziroma delovati v smeri ekološkega osveščanja.

Za ekološko osveščnost

ALI VESTE, KATERI SO NEGATIVNI VPLIVI NA KROŽENJE SNOVI?

Naravno kroženje snovi zagotavlja, da se v naravi ne kopičijo odpadki in da so naravni viri stalno dostopni.

- Onesnaževanje pošilja v okolje snovi, ki motijo to kroženje in rušijo naravno ravnovesje.
- Kemične spremembe v ozračju pretvarjajo strupene pline iz tovarniških dimnikov in avtomobilskih izpuhov v kisli dež.
- Industrializacija povzroča vedno večjo porabo fosilnih goriv. Zaradi tega se v ozračje sprošča vedno več plinov, ki imajo učinek TOPLE GREDE.
- Kmetovalci ne upoštevajo naravnega kroženja dušika in kmetujejo intenzivno s pomočjo umetnih gnojil, ki se izpirajo iz tal v vodo.

*Zdenka PUHAR,
koordinatrica EKO-šole*

Humanitarni krožek na OŠ Rače

Že drugič zapored so člani humanitarnega krožka iz osnovne šole v Račah sodelovali v humanitarni akciji "Drobtinica", ki jo je organizirala krajevna organizacija RK Rače, v soboto, 16. oktobra 2004, pred trgovino Špar na Grajskem trgu.

Starejši člani krožka so se na to akcijo pričeli pripravljati že v mesecu septembru. S pomočjo mentoric in ostalih učiteljev je stekla akcija obveščanja preko plakatov, ki so obveščali starše in otroke na dobrodelno akcijo.

Za postavitev stojnice in nabavo kruha je poskrbela predsednica RK Rače, Olga Borovnik.

16.10 smo se zbrali na "delovnem mestu" pred trgovino Špar ter pripravili vse potrebno za pričetek akcije. Vzdušje vseh sodelujočih je bilo kljub mrzlemu in deževnemu vremenu zelo vzpodbudno in delovno. Nihče ni taml, da ga zebe, da je moker ali kaj podobnega. Mladi člani so vabili k nakupu kruha vse, ki so prihajali v trgovino po nakup. Zelo smo bili veseli, ker so se ustavili in kupili kruh na stojnici.

Z denarjem, ki smo ga na ta dan zaslužili, bomo pomagali socialno ogroženim pri plačevanju šolske prehrane. Želimo si, da bi takšno akcijo lahko izvedli še kdaj v prihodnje.

Ob tej priliki se zahvaljujmo za pomoč županu Branku Ledineku in trgovini Špar, da nam je dovolila prodajo pred njihovimi vrati, najbolj pa seveda vsem, ki ste kupili kruh in primaknili kakšen tolar.

*Teja ŠABEDER, Tjaša OGRIZEK,
Vid PUČKO, Urška KMETEC, Patricija BOŠAK*

Medobčinsko tekmovanje mladih članov RK iz prve pomoči

22.10.2004 se je ekipa štirih učenk iz 8. d razreda udeležila tekmovanja iz prve pomoči, ki je potekalo v OŠ Borci za severno mejo.

V konkurenci enajstih šol se je ekipa naše šole uvrstila na tretje mesto. Čestitamo!

*Mentorici:
Marija GORJUP in Janja PUČKO*

Uspešna akcija zbiranja starega papirja

V mesecu oktobru smo si učenke in učenci 7.a in b razreda z razrednikoma zadali nalogo: v torek, 12.10. in v sredo, 13.10., bomo zbirali star papir. Radi bi ga zbrali čimveč, da bi se nam zmanjšali stroški za šolo v naravi.

Načrt je v celoti uspel. Skupaj smo zbrali kar dobrih 13 ton. Pohvaliti morava izredno zavzetost in sodelovanje otrok 7.a in b ter njihovih staršev. Sami so zbrali kar več kot 4 tone starega papirja. Vemo pa, da so nam pomagali tudi dedki, babice, strici, tete in botri. Vsem skupaj v imenu otrok: najlepša HVALA.

Zahvaliti pa se je potrebno tudi vsem delavcem šole, učencem ostalih razredov in njihovim staršem, ki so pridno zbirali papir in ga potem pripeljali v šolo. Tako so pomagali naravi in nam. Kar lepo število dreves bo zaradi tega ostalo

v naravi in še naprej opravljalo svojo pomembno nalogo - čistilo zrak. Učenci 7.a in b pa si bodo lahko stroške za šolo v naravi zmanjšali za približno 4 tisočake.

V Strmecu pod Raduho se bomo učili smučati, zraven pa se bomo trudili čim lepše in kvalitetneje preživeti skupne dneve.

Ni pa bila to edina akcija, ki smo jo izvedli skupaj s starši. Tako kot lani, smo tudi letos pripravili kosanjev piknik v Rekreativnem centru Brezula. Petkovo popoldne pred krompirjevimi počitnicami je minilo v napetih nogometnih in odbojgarskih tekmah otrok in sproščenem klepetu staršev in obeh učiteljev. Zraven smo se sladkali s kosanji, sadjem ter se odžejali s sokom.

In zakaj delamo vse to? Iz preprostega razloga: ker želimo čim boljše medsebojno sodelovanje. Vsi skupaj se trudimo, da bi se naši učenci oziroma otroci čim boljše počutili v šoli in tako čim lažje prebrodili šolske težave, ki se pojavijo med izobraževanjem.

Starši in učitelji vemo, da smo s skupnimi močmi uspešnejši.

*Razrednika 7.b in 7.a:
Jelka TRANTURA in Primož KRAŠNA*

Projekt "Bodimo prijatelji"

V letošnjem šolskem letu nadaljujemo s projektom "Bodimo prijatelji", ki na naši šoli uspešno poteka že nekaj let.

Prvošolčkom, ki so žoge, medvedke in punčke zamenjali s knjigami in šolsko torbo, pomagajo osmošolci devetletke. Razen druženja pred poukom in med odmori osmošolci pomagajo "prvčkom" pri šolskem delu in drugih dejavnostih na šoli.

V tednu otroka so bili prvošolčki sprejeti v šolsko skupnost. Program (lutkovno igrice) so pripravili osmošolci in jih obdarili s šolskimi majicami. Prvošolčki pa so svojim "velikim prijateljem" izdelali velike vetrnice.

Med aktivnimi jesenskimi počitnicami smo skupaj organizirali pohod do Turnerjevih ribnikov.

Ob različnih priložnostih načrtujemo srečanja (december, februar, zaključek šolskega leta...). Nanje so in bodo vabljeni tudi starši obeh generacij.

*Učiteljici:
Kristina MILEC in Sabina OZMEC*

Naj bodo v letu 2005 vaši spremljevalci in zavezniki:

- SANJE - vse naše sanje se lahko uresničijo, če imamo dovolj poguma, da jim sledimo.
- MOTIVACIJA - človekova edinstvena sposobnost, da se dolgočasi ali da se ne zadovolji z dolgočasjem, je osnovno gibalno vsega napredka.
- ZAUPANJE in USPEH - zaupanje v samega sebe je prva skrivnost vašega uspeha.
- VOLJA - nihče vas ne more zaustaviti pri tem, kar hočete delati.
- ČAS - običajni ljudje razmišljajo, kako bi potratili čas, vi pa razmišljajte, kako bi ga izkoristili.
- PRILOŽNOST - priložnosti so kot iskri konji, ki jih je treba zgrabiti v teku.
- POGUM - strahopetec se prestraši vnaprej - junak za nazaj.
- DOMIŠLIJA - nič ni za domišljijo bolj vzpodbudnega, kot delovati z omejitvami.
- ŽELJA - moč želje sprošča energijo, ki usmerja silo.
- MOČ - vse, kar delate, je odvisno od vaše osebne moči.
- ODLOČITEV - če ste se odločili, da nekaj zmorete, potem imate zagotovo prav.
- ŽELJA in SREDSTVO - silovita želja zagotavlja uspeh, kajti cilj te želje vam poišče sredstvo.

OSNOVNA ŠOLA FRAM

Kulturni dan - stara učilnica

22. oktobra 2004 je bilo na OŠ Fram živahno, veselo, predvsem pa svečano. S kulturnim dnevom smo obeležili minulo 130-letnico naše šole.

S krajšim programom smo pričeli v telovadnici, kjer smo iskali najlepšo besedo, a ugotovili, da jo je nemogoče najti, so pa zato vrline naših učencev tiste sončne besede, ki jih ne samo izgovarjamo, temveč tudi udejanjamo.

Prav zato so trije naši učenci prejeli plaketo LIONS CLUB-a za lanskoletno humanitarno in okoljevarstveno delovanje.

Kulturni program in podelitev LIONS priznanj

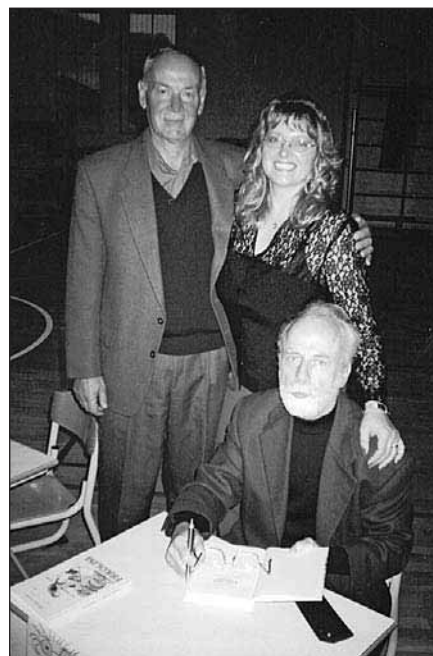
Aja Zamolo, Maja Gjerkeš in Mitja Pokrivač so nudili redno pomoč starejšim sokrajanom, Mitja pa je hkrati aktivno deloval v Turističnem društvu Fram, ki skrbi za urejeno in čisto okolje.

Naša šola pa se je odzvala tudi na svetovni razpis Plakat miru, kjer si je posebno priznanje prislužila Anja Šešum. Hkrati z učenci pa sva plaketo prejeli tudi mentorici Jelka Bojc in Simona Napast.

Ves dopoldan je potekala *Šola nekoč in danes, Šola moje babice*, temu primerno pa so bile prilagojene dejavnosti. Učenci 1., 2. in 3. razredov so bili literarno in likovno ustvarjalni, saj so predelovali različne zgodbe iz šolskih klopi (Šolske zgodbe, Muca Joli v mačji šoli, Papiga v šoli) ter jih na različne načine predstavljali (risba, dramski prizor, drugačen konec, nadaljevanje zgodbe ipd.).

Učenci ostalih razredov pa so si ogledali filma s prav tako šolsko tematiko: *Matilda* in češki film *Osnovna šola*, ki je učence še posebej pritegnil z jezikom, zgodbo ter grenko-sladkimi izkušnjami s sredine 20. stoletja.

Seveda pa to še zdaleč ni vse. Učenci 7. in 8. razredov so imeli priložnost spoznati mladinskega pisatelja, našega rojaka **Marjana Tomšiča** ter ga povprašati o resničnosti njegovih zgodb iz otroštva, ki jih je zbral v *Frkolinih* in *Super fračah*. S seboj je pripeljal tudi prijatelja **Jožeta Moma**, ki je hkrati tudi oseba iz marsikatere omenjenih zgodb.

Pisatelj Marjan Tomšič (sedi), levo njegov prijatelj in resnična oseba iz Tomšičevih zgodb - Jože Mom z Ješence ter avtorica tega prispevka - organizatorica in povezovalka srečanja

Učencem sta živo prikazala bridke vojne in povojne izkušnje, ki zajemajo pobalinske predrznosti, lebdenje med življenjem in smrtjo, uporništvo in zaljubljenost, pečena kurja čreva in koruzni tamerli. Učencem je ugajalo, da jim je pisatelj dal vedeti, da ni bil nič kaj vzoren učenec, namazan je bil z vsemi žabvami, zato je tudi ušpičil veliko neumnosti.

Naši učenci so pisatelja Marjana Tomšiča vprašali marsikaj zanimivega

Te izkušnje svojega nemirnega in neukročenega duha je s pridom uporabil kot učitelj v Marezigah, kjer je poučeval slovenščino. Mladino je razumel, spoštoval njihovo razvijajočo se uporniško osebnost in še vedno jim je blizu, kar dokazujejo njegova nedolgo tega izdana dela (Katka in Bunkec, Martova velika junaštva, Futek v Boškariji).

Včasih je bila šola neke vrste vzgojni zavod, kjer se je ljubezen do otrok kazala tudi s pojočo šibo. Marjan Tomšič pri kaznovanju ni bil nobena izjema, celo zelo strogo in neusmiljeno je bil velikokrat kaznovan bodisi od staršev bodisi od učiteljev. Danes otroci kazni v fizični obliki v šoli sploh ne poznajo, doma pa tudi redkokdaj, zato je preureditev ene izmed učilnic v staro učilnico z začetka 20. stoletja

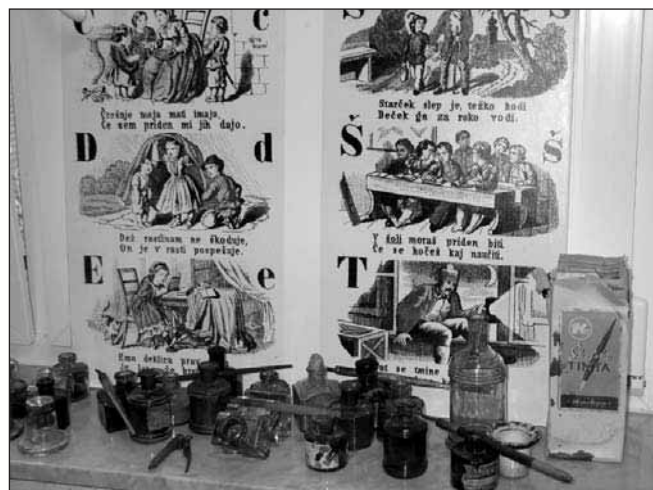

pomenila svojevrstno doživetje, posebej pa v njej predstavljeni pouk po starem.

Vlogo nadučitelja je prevzel **Marjan Marinšek**, znani zbiratelj prvih beril ter nekdanjih šolskih potrebščin in pohištva. Z učenci naše šole je pripravil eno šolsko uro pouka s slovenščino, računanjem, lepopisom, ročnimi deli in petjem. Učenci, ki niso bili čisti, ali so bili brez domače naloge oziroma naloga ni bila napisana vzorno, so dobili s šibo po zadnji plati ali pa so stali v kotu in se sramovali. V predstavi smo vsi uživali, z učitelji pa smo se strinjali, da leskova šiba tudi dandanes v šoli kdaj pa kdaj ne bi bila odveč.

Bogata zbirka nam je predstavila stare šolske torbice, računalna, tintnike, peresnike, berila, računice, peresnice ter kamnite tablice in še kaj.

Del bogate zbirke zbiratelja šolskih starin Marjana Marinška
• vse foto: Jelka Bojc

Ta dan je bil res dan doživetij in drugačnosti. Veseli smo, da nam je uspelo združiti staro z novim, preteklo stoletje s sedanjim.

Simona NAPAST

Najboljših in najlepših stvari
na svetu ne moremo ne videti ne otipati...
ampak jih čutimo v srcu.
(Helen Keller)